

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СЛУЖБУ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА
ХАРКІВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ**

Харків 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор коледжу

Володимир ВЕЛИЧКО

«09» жовтня 2023р.

Зведено в дію наказом

від 09.10.2023р. № 88-од

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СЛУЖБУ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА
ХАРКІВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Рішенням Педагогічної ради

Харківського політехнічного фахового
коледжу від «09» жовтня 2023р.

протокол № 2

Харків 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Служба практичного психолога в структурі Харківського політехнічного фахового коледжу (далі – Служба, Коледж) є складовою частиною освітнього та виховного процесу, сприяє розвитку особистісного, інтелектуального та професійного потенціалу суспільства, являється необхідним компонентом у системі освіти України.

1.2. «Положенням про службу практичного психолога ХПФК» (далі – Положення) складено на основі «Положення про психологічну службу у системі освіти України», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 22 травня 2018 року №509 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 липня 2018 року за № 885/32337. Воно визначає мету, зміст та структуру Служби, є правовою та організаційно-методичною основою її роботи.

1.3. Служба практичного психолога забезпечує своєчасне і систематичне вивчення психофізичного розвитку здобувачів освіти, мотивів їх поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, гендерних та інших індивідуальних особливостей, сприяє створенню умов для виконання освітніх і виховних завдань.

1.4. Служба практичного психолога у своїй діяльності керується законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Положенням про психологічну службу у системі освіти України», наказами та аналітичними матеріалами МОН України, наказами директора коледжу, рішеннями педагогічних рад, чинним «Положенням про службу практичного психолога ХПФК» та іншими нормативно-правовими актами.

1.5. Служба практичного психолога співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями.

2. СТРУКТУРА ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ТА УПРАВЛІННЯ

2.1. З метою виявлення і створення оптимальних соціально-психологічних умов для всебічного розвитку особистості молодшої людини у навчально-виховному процесі та надання різноманітних психологічних послуг класним керівникам, викладачам та співробітникам коледжу в коледжі створена служба практичного психолога. Очолює службу практичний психолог.

Структура психологічної служби визначається штатним розписом Коледжу та затверджується наказом по коледжу.

2.2. Посади працівників Служби мають право обіймати фахівці з вищою освітою, які мають відповідний диплом установленого державного зразка.

2.3. Працівник Служби прирівнюється до педагогічних працівників та користується відповідними правами і пільгами, що встановлені діючим законодавством для даної категорії працюючих.

2.4. Служба практичного психолога підпорядкована безпосередньо директору Коледжу, який призначає фахівців на посаду та звільнює їх з посади.

2.5. З питань психологічного супроводу освітнього процесу працівники Служби співпрацюють з заступниками директора з навчальної та виховної роботи, класними керівниками, методистом, викладачами тощо.

2.6. Тривалість робочого тижня та графік роботи працівників Служби визначається чинним законодавством

2.7. Працівники Служби здійснюють діяльність як у Коледжі (психологічна просвіта, діагностична, консультативна, освітня діяльність, обробка результатів досліджень тощо), так і за його межами (підготовка до проведення заходів, оформлення робочої документації, планування, звітність, робота у навчально-методичних та наукових центрах, громадських організаціях тощо).

2.8. Атестація працівників Служби у системі освіти здійснюється відповідно до чинного законодавства.

2.7. Працівникам Служби надаються окремі робочі та навчальні кабінети для групової та індивідуальної роботи.

3. ЗМІСТ РОБОТИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

3.1. *Основною метою* діяльності Служби коледжу є підвищення ефективності навчально-виховного процесу засобами практичної психології і соціальної педагогіки, захист психічного здоров'я всіх його учасників – студентів, викладачів та співробітників.

3.2. *Основними завданнями* діяльності Служби є:

- психологічне забезпечення навчально-виховного процесу;
- гуманізація стосунків у студентських та викладацьких колективах, підвищення психологічної культури, попередження конфліктів, сприяння забезпеченню психологічної безпеки;
- психологічна профілактика девіантної та аддиктивної поведінки серед студентів, формування відповідальної та безпечної поведінки в ситуаціях ризику, формування навичок здорового способу життя, готовності до самореалізації, збереження репродуктивного здоров'я;
- попередження та профілактика професійного вигорання педагогічних працівників;

– забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника навчально-виховного процесу, психологічна допомога у вирішенні особистісних проблем;

– сприяння повноцінному особистісному розвитку студентів та створення належних умов для формування у них мотивації до навчання, самореалізації творчих здібностей, самовиховання та саморозвитку шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;

– надання своєчасної психологічної підтримки особам, які мають психологічну травму (внаслідок ведення воєнних дій, впливу насильства, булінгу тощо).

3.3. Принципами діяльності служби практичного психолога є:

– людиноцентризм та партнерство;
– доступність психологічних та соціально-педагогічних послуг;
– міждисциплінарність, комплексність і системність у здійсненні професійної діяльності;

– професійна компетентність та відповідальність;

– науковість, цілісність і наступність;

– індивідуальний підхід;

– добровільність;

– дотримання норм професійної етики;

– конфіденційність.

3.4. Функції служби практичного психолога:

– *просвітницько-профілактична* – поширення психологічних знань, профілактика та попередження негативних впливів, формування психологічної і соціальної компетентності учасників освітнього процесу;

– *соціально-захисна* – здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від воєнних дій, соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо);

– *організаційно-методична* – визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу;

– *діагностично-прогностична* – психолого-педагогічне вивчення чинників становлення особистості, її індивідуального розвитку; визначення тенденцій розвитку як окремих студентів, так і колективів;

– *корекційно-розвиткова* – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і

поведінці; подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей; формування мотивації до освітньої діяльності у здобувачів освіти; надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності.

3.5. **Основними видами** діяльності служби практичного психолога є:

– **просвіта та профілактика** – формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу; своєчасне попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;

– **діагностика** – соціальне і психологічне обстеження студентів, викладачів і співробітників, груп і колективів; моніторинг соціальних процесів у навчальному закладі та психічного розвитку окремих студентів; визначення причин, що ускладнюють індивідуальний розвиток, навчання та взаємини в колективі;

– **консультування** – багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;

– **корекція** – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та індивідуальному розвитку і поведінці, схильності до різного роду залежностей та правопорушень; подолання різних форм девіантної поведінки, формування позитивної життєвої перспективи;

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

4.1. Працівники служби практичного психолога **мають право:**

– разом з адміністрацією Коледжу планувати свою діяльність;

– надавати рекомендації психологічного характеру адміністрації навчального закладу, структурним підрозділам та учасникам освітнього процесу, які звернулися за допомогою;

– створювати інформаційну базу даних за основними напрямками своєї діяльності;

– використовувати матеріально-технічну базу коледжу для здійснення своєї діяльності;

– вільно обирати освітні програми, форми навчання, заклади освіти, установи і організації, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку працівників психологічної служби;

– здійснювати експертизу психологічних і соціологічних методик, методів, технологій та педагогічних інновацій;

- проводити дослідження за всіма напрямками сучасної психологічної науки, розробляти та впроваджувати власні програми з психологічної просвіти та наукової діяльності;

- відмовитись від виконання розпоряджень в тих випадках, коли вони суперечать професійно-етичним принципам, та виконання діяльності, не передбаченої трудовим договором, посадовими обов'язками та планом роботи.

- захищати професійну честь і гідність.

4.2. Працівники служба практичного психолога *зобов'язані*:

- керуватися у своїй діяльності законодавством України, чинним законодавством щодо діяльності психологічної служби у системі освіти;

- визначати різні види робіт з огляду на потреби Коледжу;

- планувати діяльність відповідно до рекомендацій методичних установ Служби;

- застосовувати у роботі психологічний і соціологічний інструментарій, рекомендований для використання;

- постійно збагачувати знання у межах своєї компетенції;

- сприяти розвитку особистості здобувачів освіти та вдосконаленню психологічної культури та професійної діяльності викладачів;

- надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу, організовувати та проводити консультування, дослідження, моніторинги, тренінги, семінари;

- інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації).

5. ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

5.1. Фінансування діяльності працівників психологічної служби здійснюється згідно із чинним законодавством.

6. ЗМІНИ, ДОПОВНЕННЯ ТА ЧИННІСТЬ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Дане Положення приймається педагогічною радою та вступає в дію з моменту його затвердження директором Харківського політехнічного фахового коледжу.

6.2. Внесення змін та доповнень до діючого Положення, відбувається за мотивації змін або доповнень з обов'язковим дотриманням нормативно-правових актів України.

6.3. Введення в дію змін та доповнень оформлюється відповідним наказом директора Коледжу.

6.4. Положення зберігає чинність в перехідний період до затвердження нового положення, або іншого нормативно-правового акту.

Заст. директора з ВР
Практичний психолог
Юрисконсульт

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Олександр Лихно', written over a horizontal line.

Олександра ЛИХНО
Людмила МАЦАПУРА
Роман МІРОШНИК